

Waarom je statuten wijzigen?

Er kunnen meerdere redenen zijn voor het wijzigen van de statuten van jouw studievereniging of -stichting. Bijvoorbeeld omdat ze verouderd zijn, de statuten niet meer aansluiten bij jouw organisatie of omdat je de nieuwe Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR) wilt integreren. WBT-wattes?!

De WBTR volgens Rijksoverheid

“De Wet bestuur en toezicht rechtspersonen voorziet in maatregelen om de kwaliteit van bestuur en toezicht bij verenigingen en stichtingen te verbeteren. Het gaat om verenigingen en stichtingen van klein tot groot, dus van beroepsorganisaties tot gezelligheids- en sportverenigingen. Het grootste gedeelte van de wet treedt op 1 juli 2021 in werking.”

Wat betekent dat dan?

1 WBTR IN EEN NOTENDOP

In de WBTR staan er vijf nieuwe maatregelen:

1. Er wordt een wettelijke grondslag gegeven om een toezichthoudend orgaan (RvC/RvT) of monistisch bestuursmodel (toezichthouders zijn onderdeel van het bestuur; one-tier board);
2. Wanneer bestuurders een tegenstrijdig belang (*conflict of interest*) hebben, mogen zij niet deelnemen aan besluitvorming;
3. Aansprakelijkheidsregels van bestuurders in geval van faillissement wegens onbehoorlijke taakvervulling;
4. Voor stichtingen: ontslagregeling van bestuurders door een rechter (via OM/belanghebbende);
5. De statuten moeten een regeling moeten bevatten voor belet of ontstentenis, en dat een bestuurder niet meer stemmen kan uitbrengen dan de andere bestuurders tezamen.

E-BOOK WET BESTUUR EN TOEZICHT RECHTSPERSONEN
WBTR (De Nederlandse Associatie & IVBB)

Klik op de gele balken voor meer informatie!

2 WBTR EN JOUW STUDIEVERENIGING

De wijzigingen van de WBTR hebben ook invloed op jouw studievereniging/-stichting. Concreet gezien betekent dit dat je in je statuten een aantal elementen moet opnemen of aanpassen; statuten mogen immers niet in strijd zijn met de wet. Er is daarom een overgangperiode: na 5 jaar van de intreding van de wet gelden de artikelen uit jouw statuten niet meer als ze tegen de WBTR ingaan. Dit betekent niet dat je verplicht bent je statuten te wijzigen: het betekent simpelweg dat vanaf 1 juli 2026 de artikelen die tegen de WBTR ingaan niet meer geldig zijn. Het is daarom wel verstandig om de statuten te wijzigen, omdat dit voor verwarring kan zorgen. *Let op: als je statuten op het gebied van meervoudig stemrecht in strijd zijn met de WBTR, ben je wel verplicht je statuten te wijzigen voor 1 juli 2026!*

GEVOLGEN WBTR VOOR VERENIGINGEN EN STICHTINGEN
Ministerie van Justitie en Veiligheid

3 WAT MOET ER IN DE STATUTEN STAAN?

Het is belangrijk om, als je je statuten wijzigt, dit ook goed te doen. De volgende elementen moet je sowieso wijzigen:

1. De voorzitter mag geen vice-penningmeester zijn, en vice versa;
2. Bestuurders moeten het belang van de vereniging of stichting altijd vooropstellen, en vanuit daar handelen. Er moeten regels zijn voor belangenverstremgeling;
3. Er moeten regels zijn voor besluitvorming bij belet of ontstentenis (uitval van bestuurder);
4. Het is toegestaan dat een bestuurder meer stemmen heeft dan een andere, maar een bestuurder mag nooit meer stemmen uitbrengen dan de andere bestuurders tezamen;
5. Er is vastgelegd hoe bestuursleden benoemd worden. Als sprake is van een bindende voordracht, heeft de ledenvergadering weinig invloed. Voor die situaties gelden regels die je goed met elkaar moet doornemen;
6. Indien van toepassing: er is vastgelegd welke rechten én plichten toezichthouders hebben.

DIT BETEKENT DE WBTR VOOR JE ORGANISATIE
Kamer van Koophandel

CHECKLIST WBTR VOOR BESTUREN VAN KLEINE VERENIGINGEN/STICHTINGEN
Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie

CHECKLIST WET BESTUUR EN TOEZICHT RECHTSPERSONEN
Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV)

WBTR VAN A TOT Z
WBTR (De Nederlandse Associatie & IVBB)

WELKE GEVOLGEN HEEFT DE WETSWIJZIGING 2021 VOOR MIJN VERENIGING?
Verenigingen.nl

WEBINAR: WBTR VOOR VERENIGINGSBESTUURDERS
Nederlandse Stichting voor Vereniging en Recht

4 STATUTENWIJZIGING UITVOEREN

Het is belangrijk om een grote beleidsverandering, zoals een statutenwijziging, goed te organiseren en uit te voeren. Het wijzigen van de statuten kan best wat werk en kennis vereisen. Neem daarom de volgende tips mee:

1. Een statutenwijziging hoeft niet in één bestuursjaar plaats te vinden. Zorg dat je het proces niet gehaast doorloopt. Daarnaast kan het ook waardevol zijn het over te dragen, omdat er met nieuwe bestuurders ook weer nieuwe inzichten komen.
2. Stel een werkgroep/commissie aan die zich specifiek richt op het wijzigen van de statuten. Zo kunnen leden die er veel van weten, zich met volle focus hiermee bezighouden.
3. Maak gebruik van het internet: zoek online naar statuten die recent gewijzigd zijn (of gebruik bijvoorbeeld VIDUIS Kennisbank).
4. Vraag om kennis: zowel bij oud-bestuurders, mede-bestuurders van GW als mensen met rechtenkennis kun je informatie inwinnen over waar je op moet letten en hoe je het wijzigen van de statuten goed kan aanpakken.

5 PUNTEN VAN AANDACHT

Nu je bezig bent met de statutenwijziging, kun je ook aan de slag met andere punten dan alleen de WBTR. Misschien kloppen de statuten niet meer met hoe jouw vereniging/stichting in de praktijk opereert, of bevatten ze nog oude informatie. Het is belangrijk om de volgende punten in het achterhoofd te houden bij het wijzigen van de statuten:

1. Gebruik *inclusief taalgebruik*. Hiervoor kun je de schrijfwijzer van de UU raadplegen.
2. Ledendemocratie = belangrijk! Bij een studievereniging bestuur je namens de leden, en is de ALV dus het hoogste besluitvormend orgaan. Durf kritisch te kijken naar hoe ledendemocratie in de statuten is geregeld.
3. In de statuten zijn ook regels vastgelegd over het wijzigen van de statuten. Zijn deze regels nog steeds accuraat? Of moeten deze herzien worden?

Nog meer vragen of wil je meer informatie?

PEPIJNE VAN ROOIJEN
Studentassessor Geesteswetenschappen

studentassessor.gw@uu.nl

